

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22308 - Programes d'Animació Sociocultural / 50
Titulació	Grau d'Educació Social - Segon curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Ana María Calvo Sastre <i>Responsable</i> aina.calvo@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
	09:00	10:00	Dilluns	02/09/2019	31/12/2019	B001 Edifici Guillem Cifre de Colonya / confirmar assistència a m.sbert@uib
Mariano Ramón Sbert Balaguer <i>Responsable</i> m.sbert@uib.cat						
	09:00	10:00	Dimarts	01/01/2020	16/02/2020	B001 Edifici Guillem Cifre de Colonya / confirmar assistència a m.sbert@uib
	10:30	11:30	Dimarts	17/02/2020	07/06/2020	B001 Edifici Guillem Cifre de Colonya / confirmar assistència a m.sbert@uib

Guia docent

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
	09:00	10:00	Dimarts	08/06/2020	31/07/2020	B001 Edifici Guillem Cifre de Colonya / confirmar assistència a m.sbert@uib

Contextualització

L'Animació Sociocultural (ASC) apareix en el segle passat per donar resposta a les demandes socioculturals i socioeducatives sorgides en l'Europa de postguerra. En el context nord-americà allò que aquí denominem ASC neix dins l'àmbit del treball social i comunitari, mentre que a Amèrica Llatina emergeix en els programes d'Educació Popular promoguts per la Unesco. A Espanya arriba més tard, a partir de la transició democràtica, i ho fa lligada a diferents fenòmens socioculturals i educatius com els moviments de renovació pedagògica, la difusió cultural, l'educació en el temps lliure, l'educació d'adults, el moviment veïnal, etc.

La diversitat de les seves pràctiques al llarg del temps ha desembocat en un concepte ampli i polisèmic nodrit d'un extens ventall de disciplines i conceptes relacionats. L'Animació Sociocultural, en tant que metodologia d'intervenció de referència per als/les professionals de l'Educació Social, ha anat acomodant la seva pràctica a les demandes socioculturals i socioeducatives de cada moment.

En el transcurs de l'assignatura, a més de revisar les principals característiques conceptuals i metodològiques de l'ASC, tindrem l'oportunitat de analitzar-la en relació amb els nous reptes socioculturals i educatius que es plantegen a nivell local i internacional (contextos educatius emergents, nous reptes per a la diversitat cultural i la cohesió social, nous moviments ciutadans, intensificació de la demanda de participació ciutadana, reforçament del binomi cultura i desenvolupament, emergència de la responsabilitat social corporativa (RSC) en les empreses, etc.).

A partir d'aquí plantejarem el disseny de programes, projectes i/o intervencions d'ASC accentuant la vessant transformadora dels educadors i educadores socials així com el seu compromís professional amb l'empoderament de la comunitat.

Requisits

Competències

Específiques

- * CE5. Gestionar estructures, processos i programes de participació i acció comunitària.

Guia docent

- * CE8. Dissenyar, organitzar, gestionar i avaluar programes, projectes i serveis socioeducatius dins els àmbits de l'educació familiar i el desenvolupament comunitari; la integració social; l'animació i la gestió cultural; de la infància i joventut i de les persones majors.

Genèriques

- * CE1. Comprensió dels processos, institucions i idees que s'han donat històricament i que han configurat els models actuals d'intervenció socioeducativa.

Transversals

- * CT1. Capacitat d'anàlisi i síntesi
- * CT2. Capacitat d'organització i planificació
- * CT7. Capacitat crítica i autocrítica

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts de l'assignatura s'estructuren entorn de tres blocs temàtics.

Continguts temàtics

Bloc temàtic 1.. La participació com finalitat i com a eina estratègica de l'Animació Sociocultural. La dimensió educativa de l'ASC.

A través d'aquest bloc temàtic l'alumnat adquirirà els coneixements per:

- * Analitzar el concepte de participació des de la seva perspectiva més social.
- * Reconèixer el paper de la participació dins l'ASC com a finalitat i com a eina estratègica.
- * Analitzar el concepte d'apoderament i la seva relació amb l'ASC.
- * Identificar el rol dels moviments ciutadans i del tercer sector en els processos de transformació social.
- * Caracteritzar l'ASC com a procés educatiu.
- * Identificar i aplicar tècniques per a la participació ciutadana.

Bloc temàtic 2.. Cap a una definició de l'ASC. Orígens i evolució. Conceptes relacionats amb l'ASC: vessant social i vessant cultural.

A través d'aquest bloc temàtic l'alumnat adquirirà els coneixements per:

- * Definir el concepte d'ASC, esbrinar la seva finalitat i identificar l'objecte de la seva intervenció.
- * Identificar i comprendre els antecedents, els orígens i l'evolució de l'ASC fins a l'actualitat.
- * Explicar la relació de l'ASC amb altres conceptes des de la seva vessant social (desenvolupament comunitari, cooperació per al desenvolupament, capital social, RSC) i la seva vessant cultural (gestió cultural, drets culturals, Agenda 21 de la cultura, democràcia i democratització cultural).

Bloc temàtic 3.. El disseny de projectes d'ASC. Funcions, modalitats, àmbits i perfil professional de l'ASC.

A través d'aquest bloc temàtic l'alumnat adquirirà els coneixements per:

Guia docent

- * Dissenyar un projecte d'ASC posant especial esment en: la formulació de la finalitat i objectius, la definició de l'estratègia metodològica lligada a la participació, la planificació de les accions, l'organització dels recursos, la comunicació i l'avaluació del projecte.
- * Distingir les funcions, modalitats i àmbits de l'ASC.
- * Descriure el perfil professional de l'ASC i la seva relació amb l'EDS.

Metodologia docent

El contingut teòric dels temes es treballarà a partir dels recursos i de les activitats que es lliuraran per a cada bloc temàtic.

Les activitats que es duran a terme seran de dos tipus:

a) Activitats d'aprofundiment (no avaluables)

Serveixen per completar la formació de l'alumnat i combinaran el treball en grup amb el treball individual.

Es fonamentaran, entre d'altres en: la lectura, l'anàlisi i reflexió personals, el debat, l'aplicació de tècniques concretes, l'estudi de cas, la cerca documental, la resolució de problemes, etc.

b) Activitats d'avaluació contínua

Les seves característiques s'especifiquen a l'apartat d'avaluació d'aquesta guia.

Recomanacions:

- És imprescindible consultar i seguir el Cronograma de l'assignatura durant tot el semestre que incloua temporalització dels temes i s'aniran indicant les dates en què heu de lliurar les activitats d'avaluació a la professora.
- Us recomanem que realitzeu les activitats d'aprofundiment previstes per a cada tema, que s'aniran penjant a mesura que avanci el semestre.
- Podeu plantejar qüestions, dubtes, reflexions sobre el tema que es treballa en cada moment i compartir-les amb el conjunt del grup-classe a través de l'opció «Fòrum general» o dels fòrums específics de l'aula virtual.
- Si voleu contactar amb la professora ho podeu fer a través dels «Fòrum individualitzat per a tutories» o durant l'horari de tutoria presencial.

Activitats de treball presencial (0,08 crèdits, 2 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Avaluació	Avaluació complementària (Examen)	Grup gran (G)	Finalitat: comprovar el grau d'adquisició dels coneixements per part de l'alumnat i validar les activitats d'avaluació contínua Prova escrita, amb preguntes de resposta llarga sobre els diferents continguts de l'assignatura.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Guia docent

Activitats de treball no presencial (5,92 crèdits, 148 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Participació	Finalitat: promoure la realització de tasques grupals. Es valorarà la participació de l'alumnat a través dels espais previstos a la plataforma Campus Extens.	10
Estudi i treball autònom individual	Preparació i estudi temes	Finalitat: fomentar el treball autònom de l'alumnat. Lectura de documentació recomanada, cerca d'informació complementària, cerca de casos, participació activa en els espais de debat, etc.	55
Estudi i treball autònom individual o en grup	Realització activitats	Finalitat: Dur a terme diferents activitats per a l'adquisició de continguts teòrics i pràctics Les activitats d'aprofundiment i les activitats d'avaluació contínua es fonamentaran, entre d'altres, en l'elaboració de comentaris de textos, estudi de cas, cerca de documentació, simulacions, etc.	38
Estudi i treball autònom individual o en grup	Elaboració projecte	Finalitat: Aplicar els continguts teòrics i pràctics en l'elaboració d'un projecte d'animació sociocultural. Disseny d'un projecte d'animació sociocultural susceptible de ser aplicat bé des del sector públic, bé des del sector privat o bé des del tercer sector	45

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a través de tres elements: les activitats d'avaluació contínua, el treball final i l'examen.

1) Activitats d'avaluació contínua

Al llarg del semestre s'aniran proposant diferents activitats d'avaluació a realitzar i amb una determinada data de lliurament. Tan aviat com sigui possible, s'oferirà la qualificació i el feedback corresponent, si escau. La nota màxima de qualsevol element lliura (per segona (gener) o tercera (febrer) vegada serà de 5.

2) Treball final

Consistirà en el disseny d'un projecte d'animació sociocultural susceptible de ser aplicat bé des del sector públic, bé des del sector privat o bé des del tercer sector.

3) Examen (avaluació complementària)

Guia docent

Aquesta avaluació complementària consistirà en una prova escrita, amb preguntes de resposta llarga sobre els diferents continguts de l'assignatura. És requisit imprescindible per aprovar l'assignatura haver obtingut, com a mínim, la qualificació de 5 en l'examen.

4) Participació

Es valorarà la participació de l'alumnat a través dels espais previstos a la plataforma Campus Extens.

Valor de cada part en la nota final:

Activitats d'avaluació contínua: 30%

Treball final: 30%

Examen: 30%

Participació: 10%

La nota final de l'assignatura s'obté de la mitjana ponderada dels diferents elements d'avaluació.

Les activitats d'avaluació contínua poden "recuperar-se" a les convocatòries d'avaluació complementària i extraordinària, en el cas que sigui necessari.

No obstant això, la nota màxima de qualsevol element avaluat per segona vegada serà de 5.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Avaluació complementària (Examen)

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Finalitat: comprovar el grau d'adquisició dels coneixements per part de l'alumnat i validar les activitats d'avaluació contínua Prova escrita, amb preguntes de resposta llarga sobre els diferents continguts de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'adquisició de coneixements (teòrics i/o pràctics) en funció de les competències definides per a l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Participació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Finalitat: promoure la realització de tasques grupals. Es valorarà la participació de l'alumnat a través dels espais previstos a la plataforma Campus Extens.
Criteris d'avaluació	Es valorarà la participació a través de la plataforma Campus Extens.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Guia docent

Realització activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Finalitat: Dur a terme diferents activitats per a l'adquisició de continguts teòrics i pràctics. Les activitats d'aprofundiment i les activitats d'avaluació contínua es fonamentaran, entre d'altres, en l'elaboració de comentaris de textos, estudi de cas, cerca de documentació, simulacions, etc.
Criteris d'avaluació	Es valorarà la resolució de les activitats d'avaluació contínua. Es valorarà la realització de lectures, la cerca de documentació complementària, l'aportació d'idees, la capacitat de relacionar continguts teòrics i pràctics i la capacitat de relacionar els aprenentatges fets amb el seu futur desenvolupament professional com a EDS.

Percentatge de la qualificació final: 30%

Elaboració projecte

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Finalitat: Aplicar els continguts teòrics i pràctics en l'elaboració d'un projecte d'animació sociocultural. Disseny d'un projecte d'animació sociocultural susceptible de ser aplicat bé des del sector públic, bé des del sector privat o bé des del tercer sector
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'aplicació dels continguts teòrics i pràctics de l'assignatura en el plantejament del projecte així com la solidesa de la seva estructura i la claredat en la presentació.

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Per a cada tema es lliurarà la corresponent documentació complementària així com bibliografia i recursos específics.

Bibliografia bàsica

- Ander-Egg, E. (2000). Metodología y práctica sociocultural. Madrid: CCS.
- Calvo, A. M. (2002) La ASC: una estrategia educativa para la participación. Madrid: Alianza editorial.
- Gillet, J.C. (2006). La animación en la comunidad. Un modelo de ASC. Barcelona: Graó.
- Pérez Serrano, G.; Pérez de Guzmán, M.V. (2006). Qué es la animación sociocultural. Epistemología y valores. Madrid: Narcea.
- Sarrate, M.L. (Coord.) (2002). Programas de ASC. Madrid: UNED.
- Soler Masó, P. (Coord) (2011). L'animació sociocultural. Una estrategia pel desenvolupament i l'empoderament de comunitats. Barcelona: Editorial UOC.
- Trilla J. (1997) Animación Sociocultural. Teorías, programas y ámbitos. Barcelona: Ariel.
- Úcar, X. (1992) La animación sociocultural. Barcelona: CEAC.